ಶ್ರೀ ಆರ್. ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ.— ೧೯೮೭-೮೮ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರುಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳು ಇವೆ. ಹಕ್ಕು ಪತ್ರ ಇದೆ ಎಂದೆ ಮೇಲೆ ಅದು ಒನರ್ ಶಿಪ್ ರೈಟ್ಸ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಹಕ್ಕುಪತ್ರ ಕಳೆದು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕೆಂದರೆ. ತಮಗೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಟೈಮ್ ಕೊಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.— ಸಮಯ ಮುಖ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಆಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗದುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಹತೋಟಿ ಇಲ್ಲವೆ ? ಪಂಚಾಯತ್ ಇಲಾಖೆ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಹತೋಟಿ ಇಲ್ಲವೆ? ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಎಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ತಮಗೂ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಕೆಲವು ತಹಶೀಲ್ದಾರುಗಳು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಆದ ಮೇಲೂ ಅವರು ಬ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಹಕ್ಕುಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಅನೇಕ ಕಡೆ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಈ ತರಹ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಹೌಸ್ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಲೆಮರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ, ಈ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ರವರು ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಈ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಳ ಏಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ? You must keep that Tahasildar under suspension immediately for committing irregularity. How can he give contradictory report ? You wind up your Rural Development department secretariat. Why you should have that secretariat ? It is a question of housing and house sites where both the departments are involved. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಆಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ.— ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೌಸ್ ಸೈಟ್ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಮಂಡಲ ಪಂಚಾಯತ್‌ನವರದ್ದು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಯ ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಂದ ಮತ್ತು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ರವರಿಂದ ಹೀಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಚೌಕಸಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರೆದಿರುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು

೨೨೫೫. ಶ್ರೀಮತಿ ವಂಸೋರಮಾ ವಂಧ್ವರಾಜ್ (ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು).— ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೇ ?

ಅ) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರೆದಿರುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ (ತೋಡಿರುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ) ಹೆಚ್ಚು ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಆ) ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿಂದ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಇ) ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ೧೯೮೮-೮೯ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಪಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಂತಿಗೆ ೫ ಬಾವಿ ಒದಗಿಸಲು ಯೋಜನೆ ಸೂತ್ರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ (ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—

ಅ) ಹೌದು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೫೩೨೭ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕಿದ್ದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ೪೨೨೫ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೮೩ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ದುರಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೩೯೧ ಬೋರ್ ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದ್ದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ೩೩೪೭ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿವೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೩೦ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ದುರಸ್ತಿಯಾಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆ) ಹೌದು

ಇ) ೧೯೮೮-೮೯ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ರೂಪಿಸಿರುವ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ವಯ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯಲು ಯೋಜಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮ ಮಧ್ವರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸರಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕೀಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೫,೩೨೭ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ೪,೨೨೫ ಕೊಳವೆಬಾವಿಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿವೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ೧,೧೦೨ ಬಾವಿಗಳ ಗತಿಯು ಏನಾಗಿದೆ, ಅಂದರೆ ವಿಫಲಗೊಳಿದ ಬಾವಿಗಳ ಅವಸ್ಥೆ ಏನಾಗಿದೆ ? ಹಾಗೆಯೇ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೩,೩೧೯ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೭೨ ಬಾವಿಗಳ ಅವಸ್ಥೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ತಿಳಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತೋಡಿಸಿದ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕೆಲವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಾಲ್ ವಾಟರ್ ಬರಬಹುದು, ಇವೇ ಮುಂತಾದ್ದಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದಾಗಿ ನೀರಿನ ಪಾತಳಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಾವಿ ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮ ಮಧ್ವರಾಜ್.—ಹೀಗೆ ಹಾಳಾದ ಬಾವಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳು ಫೇಲ್ ಆಗಿವೆ, ಎಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಬರುವುದಾದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಂತಿಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳು ಇವೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಬಾಬು ರವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ಇದೇ ತರಹದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ೧-೬-೮೮ ರಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.